

„HLA STOJÍM A KLOPEM...“

(Predvianočná duchovná príprava)

Ako dobre, že jestvuje brána, dvere alebo vchod, cez ktoré sa môžeme dostať tam, kam chceme. Koľko utajených priestorov by zostalo, keby človek takúto možnosť nemal... Sú však tajomstvá, ktoré presahujú náš priestor a čas, a preniknúť do nich je nad naše ľudské sily a možnosti. Ale predsa jestvuje možnosť, ako sa do týchto priestorov dostať.

Tou možnosťou, v prípade poznania Boha, je žena - Matka Božieho Syna i Matka naša, ktorú právom nazývame v Loretánskych litániách Bránou nebeskou. Panna Mária je bránou, cez ktorú prichádza na tento svet jednorodený Syn Boží.

Bez tejto brány by zostali pred človekom ukryté tajomstvá lásky, ktorou nás Boh miluje. Tajomstvá šťastia a skutočného života, o ktorých nám prišiel povedať a ktoré nám prišiel ukázať vo svojom živote Ten, ktorý vkročil cez túto bránu na našu zem, stal sa jedným z nás, stal sa Vteleným Slovom.

Klopať na bránu.

„Hľa stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou“ - čítame v knihe Zjavenia svätého Jána (Zjv 3, 20).

S myšlienkou a obrazom dverí sa stretávame aj v Novom zákone (Mt 7, 7- 22).

Klopať - otvoriť - brána je už zatvorená- to sú viaceré obrazy, ktoré nás upozorňujú na to, aká by mala byť naša modlitba. Na vytrvalosť a kvalitu našej modlitby...

Ježiš nás svojimi slovami pobáda dôverovať. Jeho slová sú lekciou o dôvere. Je to pozvánka zo strany Otca, ktorá je adresovaná nám, jeho deťom.

„Stojím pred bránou a klopem... Kto mi otvorí?“

Zamyslime sa nad týmto obrazom, ktorý používa Ježiš. Pri bráne sú vždy dvaja. Z jednej i druhej strany. Jeden, ktorý klope - druhý, ktorý počuje klopanie - a buď otvorí, alebo nie. Tí dvaja sa však nemôžu vidieť. Ani dotýkať. Je medzi nimi bariéra. Nie však tá, ktorá by zabránila ich vzájomnej komunikácii. Len ich nateraz, načas oddeľuje.

K čomusi podobnému prichádza pri našom každodennom rozhovore s Bohom, pri našej modlitbe. Pri našom stretávaní sa s Bohom budú vždy jestvovať ťažkosti tohto druhu. My a Boh, Ježiš a ja - sa však nachádzame pri tej istej bráne.

S rovnakou túžbou v srdci. S túžbou po láske a po poznaní. S túžbou stretnúť sa. Počuť sa navzájom. Samozrejme, že pre nás ľudí je dôležitejšie viac počúvať ako klopať.

Ale my máme niekedy skúsenosť, že klopec, búchame, kričíme... a jedinou odpoveďou je nám Božie mlčanie. Mlčanie na druhej strane dverí. Možno sa aj nám stalo, že sme od sklamaní odišli od brány preč... a niekedy nám dlho trvalo, kým sme sa tam opäť vrátili.

Chcel by som však upozorniť ešte na inú, vôbec nie menej dôležitú vec. Nie vždy si uvedomíme pri klopaní na bránu, že ona sa otvára smerom k nám. Do nášho vnútra... že teda otvorenie závisí do značnej miery od nás, od našej vôle, od našej slobody, od nášho záujmu...

Ja som brána - vyhlásil o sebe Ježiš. Brána, ktorou môžu vstupovať ovce, aby boli ochránené pred vlkami. Túto bránu otvára Ježiš. Je to úzka brána... Čo to znamená? V prvom rade, že ňou prejdú len ľudia pokorného zmýšľania. Čo nás nafukuje, a tým nám znemožňuje prejsť bránou, je naša pýcha, naša zlomyseľnosť, naša „spravodlivosť“.

Potrebuje prejsť cez bránu. Na to sme dostali dar adoptívneho synovstva, v ktorom voláme Abba, Otče...

Hovoríme o bráne. Čo sú Vianoce, ak nie brána, cez ktorú máme prístup k jednému z najväčších tajomstiev našej spásy, tajomstva Vtelenia.

Bránou je pre nás Božie slovo, slovo evanjelia, nad ktorým nás v tomto adventnom období Cirkev vyzýva intenzívnejšie meditovať.

„V šiestom mesiaci poslal Boh anjela Gabriela do galilejského mesta, ktoré sa volá Nazaret, k panne zasnúbenej mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozef. A meno panny bolo Mária. Anjel prišiel k nej a povedal: Zdravas', milostiplná, Pán s tebou.

Ona sa nad jeho slovami zarazila a rozmýšľala, čo znamená takýto pozdrav.

Anjel jej povedal: Neboj sa Mária, našla si milosť u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať synom Najvyššieho. Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida, naveky bude kraľovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.

Mária povedala anjelovi: Ako sa to stane, veď ja muža nepoznám? Anjel jej odpovedal: Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni. A preto aj dieťa sa bude volať svätým, bude to Boží Syn. Aj Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe. Už je v šiestom mesiaci. A hovorili o nej, že je neplodná! Lebo Bohu nič nie je nemožné.

Mária povedala: Hľa služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova. Anjel potom od nej odišiel“ (Lk 1, 26- 38).

Stovky umelcov sa pokúsilo a pokúša sa svojím spôsobom namaľovať túto scénu. Dnešný svet sa stavia rozpačito k tomuto tajomstvu v dejinách spásy: sú takí, ktorí si ho nevážia, iní sa zasa z neho smejú, pre iných je prejavom nesmiernej lásky nebeského Otca...

Zvestovanie je však adresované aj pre nás. Aj pre svet, v ktorom žijeme dnes. Svet ponorený do tisícov problémov, ktorým ako keby nebolo konca a akoby boli aj bez riešenia.

A naozaj mimo Boha nieta života. Mimo Boha je len smrť! Boh chce prísť aj do nášho zmäteného a uponáhľaného sveta. Chce sa stať jeho časťou. On je jeho záchrancom. On je kvasom. Svetlom i soľou.

Čo si myslím, jestvuje ešte niekto a niečo, okrem Boha, čo by mohlo zachrániť tento svet? Nenazdávam sa mylne, že ja nepotrebujem záchranu?

V udalosti Zvestovania vystupuje anjel Gabriel.

O jestvovaní anjelov vieme s istotou z Biblie. Ako duchovné bytosti plné Božej milosti, ktorú prijali, sa definitívne rozhodli pre Boha - slúžiť mu. Gabriel ohlasuje Vtelenie. Jeho služba - a to je charakteristický znak jeho bytosti - je ohlasovať. Je ohlasovateľom Slova.

Takými v celom našom živote a celým naším bytím by sme mali byť aj my. Sme služobníkmi Božieho Slova. Väčšmi možno skutkami ako len slovami. Vidíme v tom zmysel nášho života?

V tajomstve Vtelenia nenahraditeľné miesto patrí Panne Márii.

Duch Svätý jej dal zmysel a povolal ju k panenskému, čistému životu uprostred sveta, ktorý odmietal panenstvo a v židovských ženách živil ašpirácie stať sa matkou Mesiáša. Panenstvo Márie je znamením nových čias i znamením Cirkvi. Kristus sa stal plodom čistoty a panenstva.

Po vyslovení súhlasu s Božou vôľou sa z Márie stáva hovorca celého ľudstva. V Márii sa Boh stretol s ľudským srdcom, ktoré ho prijalo s otvoreným náručím. So srdcom, ktoré akoby bolo jeho vlastné. Bolo to srdce matky.

Božie Slovo, ktoré sa obrátilo na toto nenápadné a skromné dievča, našlo v jej srdci úrodnú pôdu... Iste aj ona bola jeho požiadavkou prekvapená, zaskočená. Nezachovala sa ako Zachariáš. Uverila mu.

Božie Slovo je už raz také - prekvapí nás svojou náročnosťou. Tým, že sa nevie uspokojiť s troškou, ale chce celé srdce, celého človeka. Ale právom - veď Boh nás stvoril a jemu patríme.

Mária prijíma Božie poslanstvo.

Bytostne sa stotožňuje s osudom svojho Syna. Prežije s ním všetko - až po kríž na Kalvárii. Jeho kríž sa stane súčasťou jej životného osudu. Svojím „áno“ prijala od Boha účasť na jedinečnom poslaní v dejinách našej spásy. Pre jej pokornú lásku máme v nej všetci prostredníčkom, zástupkyňu u Boha.

Z udalosti Zvestovania, bohatého na Božie pravdy, plynie pre každého z nás osobne a pre náš apoštolský život viacero záverov: Boh sa zaujíma o každého jedného človeka. Na nikoho nezabudol.

Oslovil Máriu, neznámu osobu, ktorá nič nenapísala, neurobila nič, čo by ju preslávilo. Poznali ju len ľudia v najbližšom okolí. Poznal ju však aj Boh. A zamiloval si ju. Vložil do nej svoju milosť, ktorá ju urobila krásnou a naplnila ju duchovnou radosťou.

Oslovil aj mňa. Pozná aj mňa. Keď sa rozhodol povolať ma, iste mal na mysli všetky moje klady a zápory. Zamiloval si aj mňa. Aj teba.

Prichádza k nám vo svojom Slove. S ponukou a či požiadavkou, ale aj s nádejou. Nie v extáze, vo videní, ale celkom jednoducho - vo svojom Slove, ktoré denne čítame pri svätých omšiach, a ktoré čítame aj veriacim.

Keď nás oslovuje - a koľkokrát nás už oslovil...-, čakal na našu odpoveď. Chcel a chce čosi urobiť skrze nás... Ako sme mu odpovedali? Až neskôr. Potom. Potom, keď na to budú vhodnejšie podmienky...

Boh však chce teraz našu odpoveď - teraz a tu. Ako dlho chceme odkladať čas nášho obrátenia? Žiada od nás niečo nemožné? Ale človek je stvorený pre nám nemožné!!! - ktoré môže urobiť iba On, aby sme neboli pyšní!

Anjel Gabriel potom od Márie odišiel.

Pýtame sa kam? Nuž osloviť iných. Ako Božie slovo. S jeho ponukou...

Čo chce Boh realizovať, urobiť z môjho života: Položil som si už takúto otázku? Nevyhýbam sa jej? Či nie to, aby som si podobne ako svätý Pavol obliekol Kristovho ducha? Ducha prívietivosti. Priateľstva. Obetavosti. Služby. Chudoby. Pomoci. Božieho milosrdenstva. Pokory. Odpúšťania. Modlitby...

Narodil sa Kristus vo mne? Dovolil som mu slobodne rásť a dýchať?

Úspech - upozorňuje v jednej so svojich úspešných kníh štyridsiatnička, talianska spisovateľka Susana Tamaro - bol spomedzi všetkých pokušení najnebezpečnejší a najhorší, s ktorými som sa v živote dosiaľ stretla.

Pretože ak sa úspech absorbuje do osobného života a stane sa jeho súčasťou, prináša so sebou zjavne kladné, ale aj záporné veci: popularitu, známosti, peniaze...

Ale úspech nie je trvalou skutočnosťou. Je klamlivou, akoby uzatvárajúcou duchovnou klietkou... Nie každý si to uvedomí hneď. Niektorí ľudia až po čase zistia ťarchu bremena, ktoré korení v skutočnosti, že sa stali verejne známymi osobnosťami. A tak bolesť je, zdá sa, jediným prostriedkom, ktorý vyhadzuje do povetria zdanlivý vnútorný pokoj človeka.

Prečo toľko mladých ľudí priam bežalo za bývalým pápežom Jánom Pavlom II.?

Presvedčený francúzsky neverec Jacques Julliard si otázku opätovne kládol najmä po oslavách XX. Svetového dňa mládeže.

Prečo toľkí mladí, z ktorých mnohí odišli z Cirkvi, čiže sú nepraktizujúci, prišli do Paríža, aby na vlastné oči videli a počuli pápeža? Nie preto, že by bol ich idolom. Prišli, aby si vypočuli jeho slová z jednoduchého dôvodu. Títo mladí ľudia sú presvedčení, že im pápež povie pravdu, Božiu pravdu a to bez obáv, že by sa niekomu znepláčil. Počúvajú ho, pretože svojím osobným zanietením dokázal dať slovám plný zmysel.

Mladí ľudia dnes neveria nikomu inému - iba svedkom, ochotným za svoju pravdu a presvedčenie zaplatiť hoci aj životom - a v Jánovi Pavlovi II. našli jedného z takýchto svedkov.

Kresťanstvo podľa názoru Jacquesa Julliarda nie je - alebo nie je len - náboženstvom knihy (ako židovstvo a islam), je predovšetkým náboženstvom Vteleného Slova. V tomto je neodškriepiteľný rozdiel, a ten nám umožnil pochopiť bývalý Petrov nástupca.

Skutočne pravdivý a výstižný postreh. Ján Pavol II. totiž naozaj od svojho zvolenia až po všetky krížiky, ktoré prináša so sebou staroba... dostal talent osobnej príťažlivosti aby ohlasoval Krista a jeho evanjelium.

Je rad na mladých ľuďoch, aby raz transformovali svoj terajší entuziazmus na seriózný program kresťanského života. Ako to od nich Cirkev právom očakáva.

Vstúp do seba - chudobný alebo bohatý.

Nasledujúcou legendou sa vrátme k pôvodnému textu tajomstva Vianoc, ktoré budeme onedlho sláviť.

Za čias kráľa Herodesa, v tú noc, keď sa narodil Ježiš, oznámili anjeli onú radostnú zvesť pastierom. Bol medzi nimi aj jeden veľmi, veľmi chudobný. Taký biedny, že nemal na svete ničoho.

Keď sa jeho druhovia rozhodli zájsť k jasličkám s dieťaťom a priniesť mu nejaký dar, volali aj toho chudobného aby išiel s nimi. Ale on odpovedal: „Ja tam s vami nemôžem. Mám len dve holé ruky, čo by som mu mohol darovať?“ Ostatní pastieri mu však toľko dohovárali, až ho nakoniec presvedčili, a tak sa všetci odobrli k maštaľke, kde bolo dieťa, jeho matka a Jozef.

Mária ho držala v náručí a usmievala sa na pastierov prinášajúcich veľkodušné dary v podobe syra, vlny a ovocia. Jej pohľad sa zastavil aj na pastierovi, čo nemal nič, a naznačila mu, aby sa priblížil. Urobil tak, hoci bol vo veľkých rozpakoch. A Mária, aby si uvoľnila ruky a mohla prijať dary od ostatných pastierov, vložila dieťa jemne do náručia toho, ktorý prišiel s prázdnyimi rukami...

Ozaj, čo, aký dar mám pripravený pre to Božské dieťa? Čo robím s Vteleným Slovom, ktoré mi bolo zverené? Do rúk, ale i do srdca? Ako bezbranné dieťa? (Nerád čakám.) Celý náš život je adventom. Čakaním na Pána. Na jeho druhý príchod.

Pane, Bože, ty si rozhodol, aby sme ťa očakávali po celý čas Adventu. Ja ale nerád čakám. Nerád vystávam v rade. Nerád čakám, kým na mňa príde rad. Nerád čakám na vlak. Nepáči sa mi počkať a až potom vysloviť úsudok. Nerád čakám na vhodnú chvíľu. Nechcem počkať ešte ďalší jeden deň. Nerád čakám, pretože nemám čas a nežijem pre iné ako pre okamih.

Ale Ty, Bože si sa rozhodol nechať nás na Teba čakať po celý čas Adventu... Po celý život. Je to pravda. Odvykli sme si od pokojného a trpezlivého čakania. Aj preto, že v spoločnosti, v ktorej žijeme, platí heslo zjednodušiť, zrýchliť, všetko okamžite alebo ihneď!

Fax alebo počítač alebo televízia nám ponúkajú všetko v priamom prenose, v reálnom čase, v tomto okamihu a nás preto vyvádza z miery každá prekážka, ktorá sa nám v tomto frenetickom pretekaní s časom postaví do cesty.

Advent - to však znamená aj: „Počkaj, ešte nie!“ Je to čas čakania. Ty, Pane, si z čakania urobil priestor pre obrátenie. Na stretnutie sa zoči - voči s tým, čo je skryté. Len očakávanie vzbudzuje záujem a len pozornosť je schopná lásky.

Ty si už v očakávaní a pre Teba, Bože, sa čakanie snúbi s modlitbou. Koľkí sa priznávajú, že sa už nedokážu modliť, lebo na to nemajú čas alebo na modlitbu už nevedia sústrediť svoju pozornosť. Stratili schopnosť zotrvať v čakaní na Boha a venovať pozornosť jeho hlasu, keď sa k nám prihovára v tichu srdca.